

Dosarul nr. 3ra-532/2020

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Centru (D. Gherasim)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh

judecând recursul depus de Biroul Vamal Nord,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei nr. 12 din 22/06/2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018,

împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 18 octombrie 2017 SA „Incomlac” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord solicitând pronunțarea unei hotărâri cu privire la interzicerea punerii în executare a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, emise de Biroul Vamal Nord.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 26 septembrie 2017 de către Biroul Vamal Nord a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale cu nr. 29/04.

Nefiind de acord cu constatările conținute în procesul-verbal, SA „Incomlac” la 09 octombrie 2017 în temeiul prevederilor Codului vamal a contestat procesul-verbal respectiv.

La 12 octombrie 2017 Biroul Vamal Nord a emis decizia de regularizare nr. 228, prin care s-a dispus încasarea de la SA „Incomlac” a obligației vamale în mărime de 9 887 787,58 de lei și a majorării de întârziere în mărime de 1 972 718,50 de lei, în total 11 860 506,16 de lei.

La 17 octombrie 2017 decizia de regularizare a fost recepționată de SA „Incomlac”. Nefiind de acord cu această decizie, la 18 octombrie 2017 SA „Incomlac” în temeiul Legii privind contenciosul administrativ a înaintat cerere prealabilă, însă până la moment nu a recepționat nici un răspuns.

Luând în considerație faptul că în conformitate cu Legea privind contenciosul administrativ Biroul Vamal Nord dispune de un termen de 30 zile pentru prezentarea răspunsului la cererea prealabilă, termen care poate fi unilateral prelungit de Biroul Vamal Nord apare pericolul cauzării în viitor a unui prejudiciu intereselor SA „Incomlac”. Acest pericol este unul iminent și sesizabil ținând cont de următoarele considerente: în conformitate cu prevederile art. art. 127¹³, 128 alin. (4), 127 alin. (7) Cod vamal și în conformitate cu prevederile Ordinului Serviciului Vamal nr.333 din 31 iulie 2014 „cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a deciziei de regularizare” – deciziile de regularizare emise de Serviciul Vamal sunt pasibile de executare forțată după expirarea termenului de 10 zile din momentul emiterii lor.

Astfel, deși pe de o parte legislatorul a prevăzut posibilitatea contestării deciziilor de regularizare în procedură de contencios administrativ, pe de altă parte termenele ce urmează a fi respectate pentru o adresare în contencios administrativ depășesc termenul când această decizie devine executorie.

Prin urmare, adresând cerere prealabilă la decizia de regularizare la 18 octombrie 2017 SA „Incomlac” este nevoită să aștepte de la Biroul Vamal Nord răspuns la cererea prealabilă și doar după obținerea acestui răspuns are dreptul să înainteze cerere de chemare în judecată.

Pentru prezentarea răspunsului legislatorul a stabilit un termen de 30 zile, care expiră abia la 17 noiembrie 2017, iar decizia de regularizare se va executa forțat prin încasarea de pe conturile bancare ale SA „Incomlac” a sumei de peste 11 000 000 de lei deja la 21 octombrie 2017.

Din aceste considerente punerea în aplicare a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, până la examinarea contestației acesteia în procedură de contencios administrativ constituie un pericol de cauzare a unui prejudiciu material major, fapt ce o determină în temeiul art. 1400 Cod civil să se adreseze cu prezenta cerere prin care solicită interdicția punerii în aplicare a deciziei de regularizare până la examinarea legalității acesteia în procedură de contencios administrativ.

Totodată, ținând cont de termenii limitați în care decizia în speță poate fi pusă în aplicare, solicită aplicarea măsurilor asigurătorii prin suspendarea executării decizie de regularizare.

A notat că, fiind lipsită de mijloace circulante nu va avea posibilitate să se achite cu furnizorii de materie primă, în consecință nu va asigura procesul tehnologic de producere, de producție și nu în ultimul rând să achite plățile salariale.

La 30 octombrie 2017, reprezentantul reclamatului, directorul Vladimir Jordan a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emise de Biroul Vamal Nord, în baza deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017 (f.d. 13-14, vol. I A).

La 03 octombrie 2018, reprezentantul reclamatului directorul Vladimir Jordan, și-a completat pretențiile din acțiune, solicitând anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018 emisă de Biroul Vamal Nord și anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, ca act subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 (f.d. 117-120, vol. I A).

La 23 august 2018, reprezentantul reclamatului, directorul Vladimir Jordan, a înaintat cerere de completare a acțiunii, solicitând anularea deciziei nr. 12 din 22 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, ca act subsecvent deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017 (f.d.134-135, vol. I A).

La 16 ianuarie 2018 SA „Incomlac” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord solicitând anularea în tot a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017. (f.d.2-6, vol. I B)

În motivarea acțiunii SA „Incomlac” a indicat că, Inspectorul principal în cadrul Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord, Secția control ulterior Chiriac Ala în perioada 01 septembrie 2017 – 25 septembrie 2017 a efectuat reverificarea tranzacțiilor de import a produselor clasificate la poziția tarifară 0401 efectuate în perioada anului 2016 de SA „Incomlac”, ca rezultat a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 29/04 din 26 septembrie 2017.

Nefiind de acord cu procesul-verbal de reverificare, la 09 octombrie 2017 SA „Incomlac” în temeiul art.216 alin.(8) al Codului fiscal, a prezentat dezacord la procesul verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 29/04 din 26 septembrie 2017, considerând că constatările conținute în acesta nu corespund realității, fiind lipsite de suport juridic.

La 12 octombrie 2017, Biroul Vamal Nord a emis decizia de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, prin care s-a dispus încasarea de la SA „Incomlac” a obligației vamale în mărime de 9 887 787,58 de lei și a majorării de întârziere în mărime de 1 972 718,50 de lei, în total suma de 11 860 506,16 de lei. Decizia de regularizare a fost recepționată de SA „Incomlac” la 17 octombrie 2017.

La 24 octombrie 2017, SA „Incomlac” a înaintat cerere prealabilă la decizia de regularizare contestată, iar la 26 octombrie 2017, suplimentar a înaintat cerere prealabilă privind revocarea în tot a actului administrativ contestat, care a fost înregistrată la Serviciul Vamal.

Prin scrisoarea nr. 28/11-14821 din 16 noiembrie 2017 Serviciul Vamal a informat SA „Incomlac” despre prelungirea termenului de examinare a contestațiilor depuse cu 30 zile calendaristice, însă până la depunerea cererii, alte răspunsuri la cererile prelabile depuse, atât din Biroul Vamal Nord, cât și din partea Serviciului Vamal, SA „Incomlac” nu a primit.

A susținut că, actele administrative contestate sunt ilegale și pasibile de a fi anulate, deoarece operațiunile de import efectuate de SA „Incomlac”, care au constituit obiect al reverificării țin nemijlocit de importul mărfurilor cu poziția

tarifară 04015039, cod expres indicat la completarea declarației vamale și certificatul EUR.1 prezentat la fiecare operațiune de import.

Conform Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014, pentru operațiunile de import efectuate de SA „Incomlac” a mărfurilor cu poziție tarifară 04015039 excepțiile stabilite nu sunt relevante, din moment ce aceste mărfuri nu se regăsesc în Anexa XV-D, nefiindu-le aplicate careva concesiile tarifare. Enunțul conținut în procesul-verbal, potrivit căruia frișca este produs din categoria CT-3 (1000 t) este unul denaturat și rupt de contextul Acordului de Asociere.

A menționat că, agentul constatator la întocmirea procesului-verbal de reverificare a pus semn de egalitate între codul 04013039 (conținut în Acordul de asociere) și codul 04015039 (în baza căruia au fost înregistrate importurile). Marfa reglementată de anexa XV-D și frișca declarată de SA „Incomlac” în conformitate cu Nomenclatura combinată a mărfurilor sunt mărfuri diferite, iar reglementările instituite pentru aceste 2 categorii diferite de mărfuri nu se pot aplica prin analogie sau interpretare extincțivă, această concluzie se regăsește și în art. 146 al Acordului de Asociere.

A subliniat că, pentru aplicarea reglementărilor Acordului de Asociere pentru o categorie concretă de marfă, încadrarea acestei mărfi urmează să fie efectuată numai dacă atât descrierea, cât și codificarea acesteia sunt exact aceleași, pentru care este stabilită reglementarea respectivă. În cazul în care măcar un detaliu lipsește, marfa respectivă nu poate fi considerată ca o marfă identică. Punerea semnului de egalitate între „supozițiile poziției tarifare 0401” (conținut în anexă) și codul 04015039 constituie o încălcare flagrantă a Acordului de Asociere, deoarece marfa cu poziția tarifară 04015039 nu cade sub incidența excepției din punctele 2-5 ale Anexei XV, acesteia necondiționat i se aplică regula generală cu privire la scutirea de taxa vamală.

Prin această prismă, tratamentul tarifar preferențial acordat la importul mărfurilor este unul corect și legal argumentat. Taxa vamală de 15% fiind aplicabilă doar mărfurilor cu poziția tarifară 04015039 importate din țările terțe, care nu cad sub incidența Acordului de Asociere, în consecință, pornind de la premisa incorectă și aplicarea arbitrară a analogiei, agentul constatator, prezintă calcule nejustificate ale unor preținse obligații vamale.

Potrivit procesului-verbal contestat, tratamentul tarifar preferențial (cod scutire 200) a fost acordat neîntemeiat, pe motivul că SA „Incomlac” nu a solicitat eliminarea taxelor vamale în limitele contingentelor stabilite. Astfel reclamantului i se impută prezentarea informațiilor eronate în declarațiile vamale, fapt ce ar presupune la rândul său necesitatea modificării acestor declarații. Aceste inserări în procesul-verbal contravin expres prevederilor art. 181 Cod Vamal.

În sensul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 561 din 18 mai 2007, cu certitudine se indică că obligația de mentenanță a sistemului, de ajustare a datelor din acest program revine în exclusivitate Serviciului Vamal.

În conformitate cu Normele tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, aprobate prin Ordinul Serviciului Vamal nr. 346 din 24.12.2009 - Capitolul III, Titlul C indică că în declarația vamală se

înscris date în dependență de caracteristicile mărfurilor importate, în ceea ce privește originea și care determină tratamente tarifare preferențiale diferite.

Rubrica 33 se completează în conformitate cu Nomenclatorul mărfurilor Republicii Moldova. Obiecții la declarațiile depuse la acest capitol biroul Vamal Nord nu are. Corespunzător, declarantul indicând în rubrica 33 codul 04015039, dispunând de certificatul de origine EUR1, a indicat în rubrica 36 codul 200, care corespunde indicelui Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014 (Monitorul Oficial nr. 185-199/442 din 18 iulie 2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană. La rândul său, codul mărfii 04015039 nu se regăsește în Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere, prin urmare față de acesta nefiind aplicabile careva contingente, fapt ce a determinat necompletarea Rubricii 39 din declarație.

Dacă sistemul informațional administrat de Serviciul Vamal ar fi pus semn de egalitate între codul 04015039 și 04013039, atunci completarea declarației vamale și acceptarea acesteia de Serviciul Vamal ar fi imposibilă.

Consideră reclamantul că, agentul constatator are dreptate în ceea ce ține de faptul că codul mărfii 04013039, (indicat în Acordul de asociere) corespunde codului 04015039 (indicat în declarațiile vamale), deci obligația de ajustare a sistemului destinat completării electronice a declarațiilor vamale, inclusiv calculării obligațiilor vamale izvorâte din operațiunile de import integral este pusă pe seama Serviciului Vamal.

A invocat că, în cazul în care ar fi cunoscut că pentru mărfurile în speță există contingente și corespunzător tarife vamale, era să renunțe la astfel de import or, cheltuielile legate de taxele vamale urmau să fie reflectate în sine-costul produselor fabricate din frișca importată.

A menționat că, în prezent este în situația în care frișca importată deja demult a fost prelucrată, iar produsul finit din această frișcă deja realizat. La stabilirea prețului pentru produsul finit s-au luat în calcul toate cheltuielile suportate de producere, inclusiv prețul de achiziție a materiei prime (care include taxele și spezele vamale, cheltuielile de transport etc.). Post-factum, în urma unei reverificări se insinuează că nu ar fi fost achitate toate obligațiile vamale, în sumă de aproape 10 000 000 de lei, care se preconizează a fi revendicate de la SA „Incomlac”.

În procesul-verbal contestat nu se indică nimic absolut despre persoanele care se fac vinovate de „adeverirea riscului de acordare a tratamentului tarifar preferențial”. Deși răspunsul este unul cert - vinovat este în exclusivitate Serviciul Vamal, fiind deținător al SIIV „ASYCUDA WORLD”, prin intermediul căruia gestionează contingentul tarifar la importul în vrac în regim preferențial a laptelui.

Consideră că, în cazul în care Serviciul Vamal consideră că nu poate fi învinuit de omisiuni, atunci trebuie indicate persoanele vinovate de aceste omisiuni or, cine a omis să ajusteze sistemul informațional integrat, să gestioneze contingentele tarifare, și a acceptat declarațiile vamale în forma și conținutul în care ele au fost prezentate.

Referitor la anularea deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 și a deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale, reclamantul a indicat că Inspectorul principal în cadrul

Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord, Secția control ulterior, Tatiana Suhova în perioada 02 august 2018 – 08 august 2018 a efectuat reverificarea corectitudinii acordării preferinței 200 la mărfurile contingentate și importate peste limita contingentului de către SA „Incomlac” pe parcursul anului 2017 în rezultat fiind întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 10/02 din 10 august 2018, iar la 16 august 2018 a emis decizia de regularizare nr. 193, fără a oferi reclamantului termen să prezinte dezacordul.

Fără a lua în considerație argumentele reclamantului, Biroul Vamal Nord prin emiterea deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, a dispus încasarea de la SA „Incomlac” a obligației vamale în mărime de 2 138 999,93 de lei și a penalității în mărime de 431 793,91 de lei, în total suma de 2 570 793,84 de lei.

Ulterior la 10 septembrie 2018 a fost emisă decizia nr. 17 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale, ca act subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018.

Consideră reclamantul că cazurile pentru care a fost emisă decizia de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, iar ulterior și decizia de declanșare nr. 17 din 10 septembrie 2018, implică incertitudini la capitolul aplicării legislației vamale.

A afirmat că o astfel de abordare, în cadrul căreia legislația vamală este aplicată într-un mod arbitrar, constituie o ingerință în activitatea reclamantului ca subiect al economiei naționale.

Notează că SA „Incomlac” nu are vreo vină în situația creată. Declarațiile vamale au fost întocmite de brokerul vamal (VAMSERVINFORM) și recepționate de serviciul vamal.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a conexas cauza civilă nr.3-10/2018 (09-3-855-19012018) depusă de SA „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord privind anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emisă în baza deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare nr.193 din 16 august 2018 și anularea deciziei de regularizare nr. 17 din 10 septembrie 2018, cu pricina civilă nr.3-257/2017 (09-3-16271-23102017) depusă de SA „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord privind anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emisă în baza deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare nr.193 din 16 august 2018 și anularea deciziei de regularizare nr. 17 din 10 septembrie 2018, pentru examinarea într-o singură procedură, atribuindu-i nr.3-257/2017 (09-3-16271-23102017) (f.d.144, vol.I A).

La 27 februarie 2019, reprezentantul reclamantului, având în vedere conexarea cauzelor sus menționate, a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, potrivit căreia a solicitat:

- anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017;

- anularea deciziei nr. 12 din 22 iunie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017;

- anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018;

- anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de

Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 (f.d. 194, vol. I A).

Prin hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoria Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord.

S-a anulat: decizia de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, decizia nr. 12 din 22/06/2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, decizia de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, decizia nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018.

Prin decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Biroul Vamal Nord împotriva hotărârii din 20 martie 2019 a Judecătoria Bălți, sediul Central.

În motivarea deciziei, instanța de apel a susținut concluzia primei instanțe precum că potrivit Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, pentru operațiunile de import efectuate de SA „Incomlac” a mărfurilor cu poziție tarifară 04015039 excepțiile stabilite nu sunt relevante, din moment ce aceste mărfuri nu se regăsesc în Anexa XV-D, nefiindu-le aplicate careva concesiile tarifare. Enunțul conținut în procesul-verbal, potrivit căruia frișca este produs din categoria CT-3 (1000 t) este unul eronat.

La fel, s-a considerat corectă concluzia primei instanțe că pentru a aplica reglementările Acordului de Asociere pentru o categorie concretă de marfă, încadrarea acestei mărfi urmează să fie efectuată numai dacă atât descrierea, cât și codificarea acesteia sunt exact aceleași, pentru care este stabilită reglementarea respectivă. În cazul în care măcar un detaliu lipsește, marfa respectivă nu poate fi considerată ca o marfă identică. Punerea semnului de egalitate între „supozițiile poziției tarifare 0401” și codul 04015039 constituie o încălcare a prevederilor Acordului de Asociere, deoarece marfa cu poziția tarifară 04015039 nu cade sub incidența excepției din punctele 2-5 ale Anexei XV, acesteia necondiționat i se aplică regula generală cu privire la scutirea de taxa vamală.

Respectiv, tratamentul tarifar preferențial acordat la importul mărfurilor este unul corect și legal argumentat. Taxa vamală de 15% fiind aplicabilă doar mărfurilor cu poziția tarifară 04015039 importate din țările terțe, care nu cad sub incidența Acordului de Asociere, în consecință, pornind de la premisa incorectă și aplicarea arbitrară a analogiei, agentul constatator, prezintă calcule nejustificate ale unor pretinse obligații vamale.

Instanța de apel a subliniat că, rubrica 33 se completează în conformitate cu Nomenclatorul mărfurilor Republicii Moldova, iar obiecții la declarațiile depuse la acest capitol Biroul Vamal Nord nu are. Corespunzător, declarantul indicând în rubrica 33 codul 04015039, dispunând de certificatul de origine EUR1, a indicat în rubrica 36 codul 200, care corespunde indicelui Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la

Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014 (Monitorul Oficial nr. 185-199/442 din 18 iulie 2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană. La rândul său, codul mărfii 04015039 nu se regăsește în Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere, prin urmare față de acesta nefiind aplicabile careva contingente, fapt ce a determinat necompletarea Rubricii 39 din declarație.

Instanța de apel a notat că, dacă sistemul informațional administrat de Serviciul Vamal ar fi pus semn de egalitate între codul 04015039 și 04013039 respectiv rubrica 39 urma a fi obligatorie, atunci completarea declarației vamale și acceptarea acesteia de Serviciul Vamal ar fi fost imposibilă, declarația fiind incompletă.

Astfel, în cazul în care declarația vamală nu era completată corespunzător, aceasta nu urma a fi acceptată de către apelant, Serviciul Vamal, fiind deținător al SIIV „ASYCUDA WORLD” trebuia să-l ajuteze or, Serviciul Vamal administrează sistemul contingentelor tarifare prin intermediul SIIV „Asycuda World” și asigură publicarea și actualizarea datelor privind soldurile curente ale contingentelor tarifare pe pagina sa web, la adresa www.customs.gov.md.

Colegiul a conchis ca fiind justă concluzia primei instanțe privind anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017 și anularea deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, precum și concluzia privind anularea deciziei nr. 12 din 22 iunie 2018 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 și anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018.

La 11 februarie 2020 Biroul Vamal Nord a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, ulterior la 16 martie 2020 (data de pe plicul poștal) a depus recursul motivat, solicitând casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii reclamantului (f.d.153-154, vol. II A).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele menționate în cererea de apel.

Suplimentar a indicat ca precedent judiciar privind aplicarea de către organul vamal a contingentelor/concesiilor tarifare prevăzute de Acordul de Asociere, litigiul ÎM „Lactalis-Alba” SRL împotriva Biroului Vamal Centru (decizia Curții de Apel Chișinău, nr.3a-552/19 din 25 septembrie 2019, încheierea Curții Supreme de Justiție, nr. 3ra-1396/19 din 04 decembrie 2019).

A notat că precedentul judiciar invocat este identic cu cel din prezenta cauză, unde instanțele de judecată au confirmat legalitatea acțiunilor și deciziilor organului vamal.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Bălți a fost emisă la 21 ianuarie 2020, iar recurentul a recepționat-o la 10 martie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 161, vol.II A). Astfel, recursul nemotivat depus de către Biroul Vamal Nord la 11 februarie 2020, ulterior recursul motivat la 16 martie 2020, este în termen.

Prin încheierea din 16 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a numit recursul declarat de Biroul Vamal Nord pentru examinare în complet de 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând și analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul Vamal Nord, urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 20 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, și pronunțarea unei hotărâri noi privind respingerea acțiunii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii, casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Totodată, conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Pentru început, instanța de recurs recapitulează esența litigiului.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele ierarhic inferioare, se atestă că, în perioada 14 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2016 SA „Incomlac” a importat din Lituania (țară membru UE) marfă: Smântână neconcentrată fără adaos de zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21 % dar max.45%: Frișcă STP 151453167-14:2003/2K:2007”, Frișcă (40%), Frișcă Pasteurizată (40%) cu indicarea codului mărfii: 04015039 (f.d.81-135, vol.I B).

În perioada 20 ianuarie 2017 – 14 februarie 2017 SA „Incomlac” a importat din Lituania (țară membru UE) marfă: Smântână din lapte neconcentrată fără adaos de

zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21 % dar max.45%: Frișcă Frișcă Pasteurizată (40%) cu indicarea codului mărfii: 04015039 (f.d.175-186, vol.I A).

Declarațiile vamale la importarea mărfurilor menționate mai sus au fost întocmite și depuse de brokerul vamal ÎS „Vamservinform”.

Conform art.1 pct. 13, 21, 21¹, 23 Cod vamal, declarant – orice persoană care are dreptul de a dispune de mărfuri și/sau de mijloace de transport, care întocmește declarația vamală în numele său sau în al cărei nume este întocmită declarația vamală;

Control vamal – ansamblu de acțiuni întreprinse de organele vamale pentru aplicarea și respectarea legilor și a reglementărilor pe care organele vamale au sarcina să le aplice;

Control ulterior – verificarea informațiilor din declarația vamală și din documentele însoțitoare, verificarea existenței și conformității documentelor prevăzute pentru derularea unei destinații vamale sau regim vamal, examinarea contabilității și a tuturor documentelor și datelor sub orice formă, inclusiv computerizată, care se raportează la operațiunile privind mărfurile provenite din comerțul internațional ori la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicând aceste mărfuri, verificarea mărfurilor, în cazul în care acestea pot fi identificate, a mijloacelor de transport, încăperilor și spațiilor de depozitare;

Declarație vamală – actul unilateral prin care o persoană manifestă, în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile sub o anumită destinație vamală.

În conformitate cu art. 162 alin. (1) Cod vamal, Broker vamal este persoana juridică, înregistrată în conformitate cu legislația, care deține licență pentru activitatea de broker vamal, eliberată de organul de licențiere, și care, pe principiile reprezentării directe sau indirecte, declară mărfurile, le prezintă pentru vămuire, efectuează și alte operațiuni vamale. Pentru obligația vamală apărută brokerul vamal răspunde solidar cu plătitorul vamal.

Potrivit art. 174 alin. (1) – (2) Cod vamal, declararea se face în scris, verbal sau prin acțiune, prin mijloace electronice sau prin alte modalități prevăzute de legislație.

Declarația vamală se depune la organul vamal în formă electronică, utilizând sistemul informațional integrat vamal.

Forma și procedura de declarare, precum și informațiile necesare vămuirii sînt stabilite de Serviciul Vamal.

Conform art.185 alin. (1) lit. a)-c), e¹) Cod vamal, Controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal și constă în: a) verificarea documentelor și informațiilor prezentate în scopuri vamale; b) controlul fizic (controlul mărfurilor și mijloacelor de transport, controlul corporal ca o formă excepțională de control vamal); c) evidența mărfurilor și mijloacelor de transport; e¹) controlul ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale.

În perioada 01 septembrie 2017 – 25 septembrie 2017 Biroul Vamal Nord a efectuat reverificarea tranzacțiilor de import a produselor clasificate la poziția tarifară 0401 efectuate în perioada anului 2016 de SA „Incomlac”, ca rezultat a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 29/04 din 26 septembrie 2017 (f.d. 8-12, vol. I B).

La 27 septembrie 2017 procesul-verbal a fost expediat SA „Incomlac” (f.d.141, vol.I B), la aceeași dată Biroul Vamal Nord a expediat Direcției Urmărire Penală a

serviciului Vamal denunțul din 26 septembrie 2017 întocmit în urma reverificării declarațiilor vamale perfectate de SA „Incomlac” în perioada anului 2016 (f.d.148-149, vol.I B).

La 29 septembrie 2017 SA „Incomlac” a recepționat copia procesului-verbal de reverificare fapt confirmat de copia avizului de recepție (f.d.153 vol. I B).

La 09 octombrie 2017 SA „Incomlac” nefiind de acord cu procesul-verbal de reverificare, în temeiul art.216 alin. (8) Cod fiscal, a prezentat dezacord la procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 29/04 din 26 septembrie 2017, considerând că constatările conținute în acesta nu corespund realității și sunt lipsite de suport juridic (f.d.14-16, vol. I B).

La 12 octombrie 2017 Biroul Vamal Nord a emis decizia de regularizare nr. 228, prin care s-a dispus încasarea de la SA „Incomlac” a obligației vamale în mărime de 9 887 787,58 de lei și a majorării de întârziere în mărime de 1 972 718,50 de lei, în total suma de 11 860 506,16 de lei (f.d. 17,154-187 vol. I B).

Decizia de regularizare a fost recepționată de SA „Incomlac” prin intermediul Oficiului Poștal la 17 octombrie 2017, fapt confirmat de avizul de recepție (f.d.183, vol.I B).

La 18 octombrie 2017 SA „Incomlac” a înaintat cerere de chemare în judecată către Biroul Vamal Nord, solicitând pronunțarea unei hotărâri cu privire la interzicerea punerii în executare a deciziei de regularizare nr.228 din 12 octombrie 2017 emise de Biroul Vamal Nord.

La 24 octombrie 2017, SA „Incomlac” a înaintat Biroului Vamal Nord în temeiul art.14 alin. (1) al Legii nr. 793 din 10.02.2000, cerere prealabilă la decizia de regularizare contestată (f.d.18-21, vol.I B), iar la 26 octombrie 2017, a înaintat Serviciului Vamal o cerere prealabilă privind revocarea în tot a actului administrativ contestat (f.d. 22-25, vol. I B).

Prin scrisoarea nr. 28/11-14821 din 16 noiembrie 2017 Serviciul Vamal a informat SA „Incomlac” despre prelungirea termenului de examinare a contestațiilor depuse cu 30 zile calendaristice (f.d. 26, vol. I B).

Prin răspunsul nr.28/11-16635 din 26 decembrie 2017 Serviciul Vamal a informat SA „Incomlac” că, a examinat cererile/dezacordurile înaintate privind anularea și suspendarea deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 emisă de Biroul Vamal Nord și informează petiționarul că decizia nominalizată este legală și întemeiată, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cererile/dezacordurile înaintate nu există, totodată s-a anulat suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 dispusă prin scrisoarea Serviciului Vamal nr.28/11-14821 din 16 noiembrie 2017 (f.d. 226, vol. I B).

La 16 ianuarie 2018 SA „Incomlac” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord solicitând anularea în tot a deciziei de regularizare nr.228 din 12 octombrie 2017 (f.d.2-6, vol.I B).

La 22 iunie 2018 Biroul Vamal Nord a emis decizia nr.12 prin care s-a decis declanșarea procedurii de executare silită în privința plătitorului vamal prin aplicarea modalităților de executare silită a obligațiilor vamale potrivit art.130² Cod vamal: SA „Incomlac”, de încasat mijloacele bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare ale plătitorului vamal; de urmărit bunurile prin aplicarea de interdicții și/sau prin sechestrare (f.d. 137 vol.I A, 15, vol.II B).

Prin cererea nr.02-412 din 26 iunie 2018 SA „Incomlac” a solicitat Serviciului Vamal confirmarea faptului suspendării deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 și suspendarea deciziei de declanșare cu nr.12 din 22 iunie 2018 până la examinarea contestațiilor depuse (f.d. 138 vol.I A, 16, vol.II B).

Prin scrisoarea nr.28/11-13414 din 25 iulie 2018 cererea s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 139 vol.I A, 17, vol.II B).

La 23 august 2018, reprezentantul reclamatului SA „Incomlac” a înaintat o altă cerere de completare a acțiunii cu pretenții accesorii, potrivit căreia a solicitat anularea deciziei nr 12 din 22 iunie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, ca act subsecvent deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017 (f.d.134-135, vol.I A).

Biroul Vamal Nord în perioada 02 august 2018 – 08 august 2018 a efectuat reverificarea corectitudinii acordării preferinței 200 la mărfurile contingentate și importate peste limita contingentului de către SA „Incomlac” pe parcursul anului 2017 în rezultat fiind întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 10/02 din 10 august 2018 (f.d.168-174, vol.I A), iar la 16 august 2018 a fost emisă decizia de regularizare nr. 193 prin care s-a dispus încasarea de la SA „Incomlac” în mod incontestabil a obligației vamale în mărime de 2 138 999,93 de lei și a penalității în mărime de 431 793,91 de lei, în total suma de 2 570 793,84 de lei (f.d. 121-122, 161-167 vol.I A, 26, vol.II B)

La 16 august 2018 decizia de regularizare nr.193 din 16 august 2018 a fost recepționată de SA „Incomlac” (f.d. 25, vol.II B).

La 21 august 2018 SA „Incomlac” a înaintat către Serviciul Vamal cerere prealabilă solicitând revocarea în tot a deciziei de regularizare nr.193 din 16 august 2018 și suspendarea punerii în executare a acesteia cel puțin până la momentul examinării contestației (f.d. 123-125 vol.I A, 27-29, vol.II B).

La 23 august 2018 SA „Incomlac” a înaintat o altă cerere de completare a acțiunii cu pretenții accesorii, potrivit căreia a solicitat anularea deciziei nr. 12 din 22 iunie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, ca act subsecvent deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017 (f.d.134- 135, vol.I A).

La 10 septembrie 2018 de către Biroul Vamal Nord a fost emisă decizia nr.17 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal SA „Incomlac” (f.d.127 vol.I A, 31, vol.II B), decizia respectivă a fost adusă la cunoștință SA „Incomlac” la 12 septembrie 2018 (f.d.126 vol.I A, 30, vol.II B).

La 18 septembrie 2018 SA „Incomlac” a depus cerere prealabilă către Serviciul Vamal, solicitând suspendarea deciziei nr.17 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale (f.d. 128-129 vol.I A, 32-33, vol.II B).

Prin răspunsul nr.2811-16769 din 03 octombrie 2018 s-a informat SA „Incomlac” de către Serviciul Vamal că argumentele invocate în cererile prelabile sunt nefondate, iar temei de satisfacere a acestora nu se constată (f.d. 130-131 vol.I A,34-35, vol.II B).

La 03 octombrie 2018, SA „Incomlac” repetat și-a completat pretențiile din acțiune cu pretenții accesorii, potrivit căreia a solicitat, anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației

vamale, ca act subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 (f.d.117-120, vol.IA).

Prin încheierea din 22 ianuarie 2019 Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a conexasă pricina civilă nr.3-10/2018 (09-3-855-19012018) depusă de SA „Incomlac” către Biroul Vamal Nord privind anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emisă în baza deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare nr.193 din 16 august 2018 și anularea deciziei de regularizare nr. 17 din 10 septembrie 2018, cu pricina civilă nr.3-257/2017 (09-3-16271-23102017) depusă de SA „Incomlac” către Biroul Vamal Nord privind anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emisă în baza deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare nr.193 din 16 august 2018 și anularea deciziei de regularizare nr. 17 din 10.09.2018, pentru examinarea într-o singură procedură, atribuindu-i nr.3-257/2017 (09-3-16271-23102017) (f.d.144, vol.I A).

SA „Incomlac” având în vedere conexarea cauzelor sus menționate, la 27 februarie 2019 a înaintat o nouă cerere de concretizare a pretențiilor, potrivit căreia a solicitat:

- anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017;

- anularea deciziei nr. 12 din 22 iunie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017;

- anularea deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018;

- anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 (f.d.194, vol.I A).

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 20 martie 2019, a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Incomlac” către Biroul Vamal Nord, și s-a anulat: decizia de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, decizia nr. 12 din 22. iunie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, decizia de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, decizia nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018.

Prin decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Biroul Vamal Nord împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 20 martie 2019.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanțele ierarhic inferioare este greșită, fiind stabilită greșit starea de fapt în prezenta cauză, aplicând și interpretând eronat normele de drept material pertinente, motiv din care recursul urmează a fi admis.

Conform art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2010 (în vigoare la data emiterii actelor administrative ce se solicită a fi anulate), actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: este ilegal ca fiind emis contrar prevederilor legii, este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței și este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Din sensul normei legale enunțate rezultă că, orice act administrativ, pentru a fi considerat unul legal, trebuie să fie emis cu respectarea condițiilor enunțate și, anume, să fie emis cu respectarea prevederilor legale, de către o autoritate publică competentă și conform procedurii stabilite, iar neîndeplinirea oricărei dintre aceste trei condiții indică la ilegalitatea actului administrativ emis. Or, autoritățile publice trebuie să depună o diligență maximă în aprecierea elementelor de fapt și de drept, care fundamentează emiterea actului administrativ în strictă conformitate cu procedural legal stabilită.

Conform art. 3 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi și subdiviziunile autorităților publice, funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

În conformitate cu prevederile art.7 Cod vamal, dacă acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul vamal ale Republicii Moldova, prioritate au acordurile internaționale.

Prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, Republica Moldova a ratificat Acordul de Asocierie între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 (în continuare Acord).

Potrivit Preambulului Acordului, părțile s-au obligat să respecte principiile economiei de piață și confirmând disponibilitatea UE de a contribui la reformele economice din Republica Moldova, să realizeze o integrare economică progresivă pe piața internă a UE, astfel cum se prevede în prezentul acord, printre altele prin crearea unei zone de liber schimb complex și cuprinzător, ca parte integrantă a prezentului acord, părțile DORIND să creeze o zonă de liber schimb complex și cuprinzător, ceea ce va permite realizarea unei apropieri legislative și a liberalizării accesului la piață cu implicații majore, în conformitate cu drepturile și obligațiile care decurg din statutul de membre ale Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) al părților și cu aplicarea transparentă a acestor drepturi și obligații.

În conformitate cu art.1 alin.(2) lit. f), g) și h) din Acord, obiectivele acestei asocieri sunt: să susțină eforturile Republicii Moldova care vizează dezvoltarea potențialului său economic prin intermediul unei cooperări internaționale, precum și prin intermediul apropierii legislației sale de cea a UE; să creeze condiții prielnice pentru îmbunătățirea relațiilor economice și comerciale, obiectivul final fiind integrarea treptată a Republicii Moldova în cadrul pieței interne a UE, astfel cum se prevede în prezentul acord, inclusiv prin instituirea unei zone de liber schimb complex și cuprinzător, ceea ce va permite realizarea unei apropieri legislative și a

liberalizării accesului la piață cu implicații majore, în conformitate cu drepturile și obligațiile care decurg din statutul de membre ale OMC al părților și cu aplicarea transparentă a acestor drepturi și obligații, precum și să creeze condiții prielnice pentru o cooperare tot mai strânsă în alte domenii de interes reciproc.

Art. 2 alin. (2) al Acordului, prevede că, părțile își reiterează angajamentul față de principiile economiei de piață, față de dezvoltarea durabilă și față de un multilateralism eficace.

La rândul său, art. 24 al Acordului, stipulează că, UE și Republica Moldova facilitează procesul de reformă economică, îmbunătățind înțelegerea mecanismelor fundamentale ale economiei fiecăreia dintre ele. Cooperarea dintre părți are drept scop promovarea unor politici economice pertinente pentru economiile de piață funcționale, precum și elaborarea și punerea în aplicare a acestor politici economice.

Republica Moldova depune eforturi în sensul instituirii unei economii de piață funcționale și al apropierii treptate a politicilor sale de cele ale UE, în conformitate cu principiile directoare ale unor politici fiscale și macroeconomice solide, inclusiv independența băncii centrale și stabilitatea prețurilor, soliditatea finanțelor publice și sustenabilitatea balanței de plăți.

Art. 63 alin. (1) lit. e), f) și g) al Acordului, părțile cooperează pentru a încuraja intensificarea contactelor între întreprinderi din UE și întreprinderi din Republica Moldova și între aceste întreprinderi și autoritățile din UE și din Republica Moldova; a sprijini desfășurarea unor activități în materie de promovare a exporturilor în Republica Moldova, precum și a facilita modernizarea și restructurarea industriei Republicii Moldova în anumite sectoare.

Secțiunea 2 „Eliminarea taxelor vamale, a redevențelor și a altor impuneri”, art. 145 al Acordului, prevede că, În sensul prezentului capitol, o „taxă vamală” include orice taxă sau impunere de orice tip, instituită pentru importul sau exportul unei mărfi sau legată de aceasta, inclusiv orice formă de suprataxă sau impunere suplimentară, instituită sau legată de un astfel de import sau export.

O „taxă vamală” nu include nicio: impunere echivalentă unei taxe interne aplicate în conformitate cu articolul 152 din prezentul acord, taxă impusă în conformitate cu capitolul 2 (Măsurile de apărare comercială) de la titlul V (Comerț și aspecte legate de comerț) din prezentul acord sau redevență sau altă impunere aplicată în conformitate cu articolul 151 din prezentul acord.

În conformitate cu pct. (1) din Anexa nr. XV al Acordului, părțile elimină toate taxele vamale pentru mărfurile originare din cealaltă parte începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord, cu excepțiile prevăzute la punctele 2, 3 și 4 și fără a aduce atingere punctului 5 din prezenta anexă.

Astfel în pct.4 lit. b) din Anexa XV al Acordului, este stipulat, „Eliminarea de către Republica Moldova a anumitor taxe vamale, astfel cum se prevede în anexa XV-D va avea loc în conformitate cu următoarele modalități taxele vamale pentru articolele din categoria în faza eliminării „3” din calendarul pentru Republica Moldova vor fi eliminate în 4 etape egale, începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord, următoarele reduceri având loc la 1 ianuarie în fiecare din următorii 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord”.

Potrivit Anexei XV-D al Acordului „Lista de concesi tarifare (Republica Moldova) marfa „Lapte și smântână din lapte, cu un conținut de grăsime > 21% dar <= 45% din greutate, neconcentrat sau fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori (excl.

în ambalaj cu gramaj net ≤ 2 l) taxa CNF aplicată – 15, categoria - CT 3 (1000 t), se clasifică la poziția tarifară – 04013039 (Nomenclatorul Republicii Moldova 2011).

Iar conform Legii privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor 172 25 iulie 2014, marfa „Lapte și smântână din lapte, neconcentrate, fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori peste 21%, dar maximum 45% altele decât în ambalaje directe cu un conținut net de maximum 2 l Taxa vamală la import – 15 %, se clasifică la poziția tarifară – 040150390.

Conform art. 31 alin. (1) Cod vamal, importul este regimul vamal în care mărfurile introduse pe teritoriul vamal primesc statutul de mărfuri puse în liberă circulație numai după ce sînt plătite drepturile de import și sînt aplicate măsurile de politică economică.

Potrivit art. 32 Cod vamal, prin tratament tarifar preferențial se înțelege o reducere sau o scutire de taxe vamale, care poate fi aplicată și în cadrul unui contingent cantitativ sau valoric.

De tratament tarifar preferențial pot beneficia unele categorii de mărfuri în funcție de originea acestora, potrivit acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 127¹³ Cod Vamal, decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică și care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoștință plătitorului vamal.

Titularul obligației vamale semnează decizia de regularizare chiar și în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate fi atacată, în caz de dezacord, în conformitate cu prevederile prezentului cod.

Din materialele cauzei se atestă că, în baza declarațiilor vamale specificate în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 29/04 din 26 septembrie 2017 și în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 10/02 din 10 august 2018, SA „Incomlac” a importat mărfuri, utilizând procedura vamală - import definitiv a mărfurilor străine, beneficiind de acordarea tratamentului tarifar preferențial (preferința 200) conform Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014 (Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18 iulie 2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană, expediate de AB „VILKYSKIU PIENTINE” din Lituania.

La import, mărfurile – „smântână din lapte neconcentrată fără adaos de zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21%, dar max 45 % fișca pasteurizată (40%)”, declarată la poziția tarifară 04015039, conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor a RM, aprobată prin Legea RM nr. 172 din 25.07.2014, în vigoare din 01.01.2015 (Monitorul Oficial nr.231-237/529 din 08.08.2014).

Astfel, la import mărfurile menționate au beneficiat de un tratament tarifar preferențial – „preferința 200”, fiind scutite de taxa vamală.

Deasemenea se mai constată că, mărfurile declarate ca: „smântână din lapte neconcentrată fără adaos de zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21%, dar max 45

% fișca pasteurizată (40%)” au origine UE, aceasta fiind confirmată prin declarațiile de origine/declarațiile pe facturi în care este indicat „LT Lituania” și, reieșind din descrierea mărfii, acestea se regăsesc în „Lista de concesi tarifare” prevăzută în Anexa XV-D a Acordului de Asociere, fiind produse din categoria CT 3 (1 000 t).

Totodată, Anexa XV - „Eliminarea taxelor vamale” a Acordului de Asociere, reglementează unele excepții, cu privire la eliminarea tuturor taxelor vamale pentru mărfurile originare uneia dintre părți, începând cu data intrării în vigoare a Acordului de Asociere.

Respectiv, în anexa XV-D, pentru mărfurile clasificate la pozițiile tarifare 0203, 0206, 0401, 0405, 1601, 1602, 1701, se va aplica cota „0” în limitele contingentelor tarifare stabilite (volumul de tone pe un an calendaristic).

Prin urmare, procedura de funcționare a sistemului de gestionare a cotelor tarifare, care se aplică la importul mărfurilor originare în/din țările membre ale Uniunii Europene, fiind determinată de Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, prin care a fost aprobat Regulamentul privind administrarea contingentelor tarifare la importul/exportul mărfurilor în/din Republica Moldova care stabilește că, solicitare de aplicare a reducerii sau exonerării de taxe vamale în cadrul unei cote tarifare „constă în înregistrarea declarației vamale în Sistemului Informațional Integrat Vamal „Asycuda World” completată corespunzător și acceptată de organul vamal”.

Potrivit ordinului Serviciului Vamal nr.346-0 din 24 decembrie 2009, privind aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, se indică, că rubrica 39 „CONTINGENT” a declarațiilor vamale se completează în toate situațiile în care au fost instituite contingente cantitative sau valorice, prin înscrierea unuia dintre codurile prevăzute în anexa nr.12 la norme.

Astfel, pentru subpozițiile tarifare 0401 (lapte și smântâna de lapte, neconcentrate, fără adaos de zahăr sau îndulcitori), conform anexei 12 al Ordinului Serviciului Vamal nr.346-0 din 24.12.2009 codul contingentului este EUIM3 și conform Anexei XV-D a acordului se regăsesc în „Lista de concesi tarifare” fiind produse din categoria CT 3 (1 000 t) cu eliminarea taxelor vamale în limitele contingentelor - 1000 de tone pe un an calendaristic.

Conform art. 146 din Acordului, încadrarea mărfurilor care fac obiectul comerțului între părți este stabilită în conformitate cu Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor din 1983 („SA”) în nomenclatura tarifară a Republicii Moldova în temeiul SA 2007 și în nomenclatura tarifară a Uniunii în temeiul SA 2012 și în modificările ulterioare ale respectivelor nomenclaturi.

Nomenclatura Combinată a Mărfurilor a RM în temeiul Sistemului Armonizat 2012, a înlocuit Nomenclatorul Mărfurilor al RM în temeiul Sistemului Armonizat 2007, prin Legea nr. 172 din 25.07.2014, astfel că, în condițiile art. 146 al Acordului de Asociere – „încadrarea tarifară” este aplicabilă noțiunea „modificările ulterioare ale respectivelor nomenclaturi”, în ceea ce ține codificarea mărfurilor.

Astfel, marfa „smântână din lapte neconcentrată fără adaos de zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21%, dar max 45 % fișca pasteurizată (40%)” care conform Acordului de Asociere fac parte din categoria CT 3 (1 000 t), codul tarifar 04013039 „Lapte și smântână din lapte, cu un conținut de grăsime > 21 % dar <= 45 % din greutate, neconcentrat sau fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori (excl. în ambalaj

cu gramaj net ≤ 2 l)", se regăsesc în Nomenclatura Combinată a Mărfurilor a RM la subpoziția tarifară 04015039, iar textul poziției tarifare nu a fost modificat.

Prin urmare, reieșind din cele expuse, pentru mărfurile nominalizate, importate - declarațiilor vamale în perioada anilor 2016 – 2017, tratamentul tarifar preferențial (preferința 200) a fost acordat neîntemeiat, deoarece pentru produsele din categoria CT 3 (1 000 t) nu a fost cerută eliminarea taxelor vamale în limitele contingentelor stabilite, prin indicarea codului contingentului EUIM în rubrica 39 a declarațiilor vamale.

Mai mult, așa cum se atestă din declarațiile vamale pentru perioada anilor 2016 și 2017 (f.d. 81-135 vol. I B și f.d. 175-186 vol. I A) importatorul SA „Incomlac” a indicat în acestea doar codul de preferință 200 (rubrica 36 DV), în lipsa solicitării indicării codului contingentului EUIM în rubrica 39 a declarațiilor vamale.

Cu referire la argumentul instanței de apel, indicate în actul judecătoresc, și anume invocarea că, dacă Sistemul „Asycuda World” ar fi prevăzut semnul de egalitate între codul 04015039 și 04013039, atunci rubrica 39 urma a fi obligatorie, Colegiul îl consideră unul neîntemeiat și contrar cadrului legal precitat.

La caz, instanța de recurs reiterează că, importul mărfurilor originare din Uniunea Europeană, cu condiția prezentării dovezii de origine a mărfurilor, se vor aplica cotele vamale în conformitate cu Anexa XV-D la Acord de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Pentru unele produse enumerate în Anexa XV-D și care sunt importate din Uniune cu condiția prezentării dovezii de origine a mărfurilor, se va aplica cota „0” în limitele contingentelor tarifare stabilite - volumul de tone pe un an calendaristic și cota taxei vamale stabilite conform Nomenclatura combinată a mărfurilor, prin Legii nr. 172 din 25 iulie 2014 - la depășirea limitei respective.

Respectiv, procedura de funcționare a sistemului de gestionare a cotelor tarifare care se aplică la importul mărfurilor originare în/din țările membre ale Uniunii Europene este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, (care era în vigoare și aplicabilă la data perfectării declarațiilor vamale), prin care a fost aprobat Regulamentul privind administrarea contingentelor tarifare la importul/exportul mărfurilor în/din RM, care stabilește că, acordarea preferințelor tarifare se efectuează în ordinea înregistrării în Sistemul Informațional Integrat Vamal Asycuda World a declarației vamale și în limitele cantităților indicate.

Astfel, agentul economic care dorește să efectueze importuri de mărfuri cu beneficierea de tratament tarifar preferențial conform condițiilor descrise supra, urmează să înainteze organului vamal cerere de alocare, care prevede solicitarea de aplicare a reducerii sau exonerării de taxele vamale în cadrul unei cote tarifare, care constă în înregistrarea declarației vamale în Asycuda World, completată corespunzător și acceptată de organul vamal.

Potrivit ordinului Serviciului Vamal nr. 346-0 din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, menționează că, rubrica 39 „CONTINGENT” – „Se completează în toate situațiile în care au fost instituite contingente cantitative sau valorice, prin înscrierea unuia dintre codurile prevăzute în anexa nr. 12 la norme”.

Respectiv, pentru subpozițiile poziției tarifare 0401 (lapte și smântână de lapte, neconcentrat fără adaos de zahăr sau îndulcitor), conform anexei 12 al Ordinului Serviciului Vamal nr. 346-O din 24 decembrie 2009, codul contingentului este

EUIM 3 și conform Anexei XV - D al Acordului se regăesc în „Lista de concesi tarifare” fiind produse din categoria CT 3 (1 000 t).

În această ordine de idei, finalmente Colegiul judiciar reține că, Nomenclatura Combinată a mărfurilor a RM în temeiul Sistemului Armonizat 2012, aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014 (în vigoare din 01.01.2015), a înlocuit Nomenclatura mărfurilor a RM în temeiul Sistemului Armonizat 2007, fapt indicat și în art. 146 din Acord - și în modificările ulterioare ale respectivelor nomenclature.

Or, aceste circumstanțe și norme de drept menționate, denotă cu certitudine incorectitudinea concluziei instanțelor ierarhic inferioare, precum că declarațiile vamale au fost unele complete.

Astfel că, Colegiul a constatat cu certitudine faptul că, la importurile efectuate conform declarațiilor vamale pentru perioada anilor 2016 și 2017 (f.d. 81-135 vol. I B și f.d. 175-186 vol. I A), tratamentul tarifar preferențial (preferința 200) a fost acordat neîntemeiat or, așa cum a fost stabilit pentru produsele din categoria CT 3 (1 000 t), nu a fost solicitată eliminarea taxelor vamale în limitele contingentelor stabilite, prin indicarea codului contingentului EUIM 3 în rubrica 39 a declarației vamale, o acțiune obligatorie pentru situația din speță, care însă nu a fost respectată de către importatorul SA „Incomlac”.

Prin urmare, verificând legalitatea actului contestat, prin prisma temeiurilor anulării actului administrativ stabilite de prevederile art. 26 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, Colegiul conchide că decizia de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 și decizia de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 emise de Biroul Vamal Nord, sunt legale, fiind emise conform prevederilor legii, cu respectarea competenței și procedurii stabilite.

Cu referire la cerința reclamantului privind ilegalitatea deciziei nr. 12 din 22. iunie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 și a deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că actele nominalizate sunt acte juridice subsecvente deciziilor de regularizare contestate, prin urmare, au fost emise în corespundere cu legislația în vigoare.

Împrejurările de fapt și de drept expuse mai sus, determină Colegiul să conchidă că soluția dată de către instanțele ierarhic inferioare este neîntemeiată, din care considerente aceasta nu poate fi menținută.

În contextul celor menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central urmează a fi casate, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Biroul Vamal Nord.

Se casează integral decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central și se pronunță o hotărâre nouă prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei nr. 12 din 22/06/2018 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Victor Burduh